הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת רון כץ

פ/6260/25

הצעת חוק הרשות לטיפול בנפגעי הלם קרב, התשפ"ו–2025

הגדרות

1. בחוק זה –

"נפגע הלם קרב" – אדם שסובל מפוסט–טראומה עקב אירוע טראומטי שחווה במהלך פעילות מבצעית או בעת פגיעת איבה ;

"פוסט–טראומה" (PTSD) – הפרעה פסיכיאטרית מתמשכת המתפתחת עקב חשיפה לאירוע טראומטי.

הקמת הרשות ותפקידיה

2. (א) מוקמת בזה במשרד הבריאות הרשות לטיפול בנפגעי הלם קרב (בחוק זה – הרשות).

(ב) אלה תפקידי הרשות :

(1) הקמה והפעלה של מרכזים רפואיים ייעודיים לטיפול בנפגעי הלם קרב, שמטרותיהם כמפורט בפסקאות משנה (א) ו-(ב) (להלן – מרכז רפואי ייעודי) או אישור מרכז קיים כמרכז רפואי ייעודי :

(א) הענקת טיפול רפואי ופסיכולוגי לנפגעי הלם קרב, במסגרת מובדלת ומותאמת לצרכיהם ;

(ב) הפעלת מערך טיפול בנפגעי הלם קרב, שיפעל בסמוך לפגיעה בפעילות מבצעית או לפגיעת האיבה ;

(2) נקיטת פעולות להגברת המודעות בצבא הגנה לישראל לנפגעי הלם קרב ולצורך בטיפול לאחר השחרור משירות ;

(3) הענקת סיוע תעסוקתי לנפגעי הלם קרב ;

(4) הענקת הטבות ייחודיות לנפגעי הלם קרב לאחר פעילות מבצעית או פגיעת איבה.

מטופלי הרשות

3. הרשות תטפל בנפגעי הלם קרב אשר יופנו אליה מאגף השיקום במשרד הביטחון ומהמוסד לביטוח לאומי, וכן בנפגעי הלם קרב שיפנו אליה ישירות.

מיון ראשוני

4. (א) עם הפנייתם או פנייתם של נפגעי הלם קרב לרשות, או למרכז רפואי ייעודי, יעברו הפונים תהליך מיון ראשוני בידי ועדה לצורך הערכה וקביעת הסיוע הנדרש; הוועדה תורכב ממנהל המרכז הרפואי, הפסיכולוג המטפל בפונה במסגרת קופת החולים, ונציג של המוסד לביטוח לאומי או של משרד הביטחון, לפי נסיבות קרות האירוע הטראומטי.

(ב) במהלך המיון הראשוני תקבע הוועדה האם מדובר בחשד לפוסט–טראומה, האם הנפגע ייחשב כנפגע הלם קרב בהתאם לנסיבות שבהן אירעה הפגיעה, ומיהו הגורם האחראי למימון כלהלן:

(1) משרד הביטחון – לעניין חיילים, חיילי מילואים ומתנדבים לשירות בצבא הגנה לישראל, שהאירוע הטראומטי לגביהם אירע במהלך פעילות מבצעית;

(2) המוסד לביטוח לאומי – לעניין מי שהאירוע הטראומטי לגביו אירע בפגיעת איבה.

מענה טיפולי ראשוני

5. במסגרת הטיפול הראשוני במרכז הרפואי, בתקופה שתארך לכל היותר שלושה חודשים, יהיה נפגע הלם קרב זכאי, בין השאר, לאלה:

(1) מפגשים שבועיים עם פסיכולוג וסדנאות אלטרנטיביות שיקיים המרכז הרפואי במתכונת של חוגים שבועיים;

(2) מענה טלפוני זמין במשך כל שעות היממה.

הערכה לצורך קביעת דרגת פגיעה

6. (א) בתום תקופת הטיפול הראשוני תתבצע אבחנה והערכה מחודשת לנפגעי הלם קרב על ידי פסיכולוג וגורמים מקצועיים נוספים שעליהם תורה הרשות ולפי אמות מידה שתקבע הרשות, ותיקבע לכל נפגע דרגת פגיעה מבין הדרגות שלהלן:

(1) דרגת פגיעה נמוכה – נפגע שמסוגל לתפקד;

(2) דרגת פגיעה בינונית – נפגע שמתפקד למעט אפיזודות של התקפים פוסט–טראומטיים;

(3) דרגת פגיעה גבוהה – נפגע לא מתפקד.

(ב) עד לסיום האבחנה וקביעת דרגת הפגיעה יהיה הנפגע זכאי להמשיך ולקבל טיפול במרכז רפואי ייעודי, אף אם הסתיימה תקופת הטיפול הראשוני.

המענה הטיפולי

7. נפגע הלם קרב שנקבעה לו דרגת פגיעה יהיה זכאי לטיפולים כלהלן בהתאם לדרגת הפגיעה, לפי העניין:

(1) דרגת פגיעה נמוכה –

(א) טיפול פסיכולוגי לנפגע בהיקף שתורה הרשות, ומענה טלפוני בכל שעות היממה ובכל ימות השנה;

(ב) טיפול משפחתי לילדו של הנפגע, לבן הזוג או להורים של הנפגע;

(ג) טיפול לנפגע בסדנאות אלטרנטיביות או פארא-רפואיות, כגון ריפוי בעיסוק;

(ד) טיפול רפואי לכל תסמין בריאותי הנוצר עקב הפוסט–טראומה;

(2) דרגת פגיעה בינונית –

(א) טיפול פסיכולוגי לנפגע בהיקף שתורה הרשות, וכן טיפול תרופתי על ידי פסיכיאטר או רופא אחר המוסמך לכך ומענה טלפוני בכל שעות היממה ובכל ימות השנה;

(ב) טיפול משפחתי לילדו של הנפגע, לבן הזוג או להורים של הנפגע;

(ג) סיוע והכוון תעסוקתי לנפגע;

(ד) בעת התקף פוסט–טראומטי יאושפז הנפגע עד להשבתו למצב יציב במרכז הרפואי הייעודי או בבית חולים או מרכז שיקום אחר שאישרה הרשות; בעת אשפוזו הוא יהיה זכאי לקצבה חודשית בסך 5,000 שקלים חדשים לחודש בתקופת האשפוז;

(3) דרגת פגיעה גבוהה –

(א) שיקום מקצועי;

(ב) טיפול פסיכולוגי;

(ג) טיפול משפחתי לילדו של הנפגע, לבן הזוג או להורים של הנפגע;

(ד) הנפגע יאושפז במרכז הרפואי הייעודי או בבית חולים או מרכז שיקום אחר שאישרה הרשות; בעת אשפוזו הוא יהיה זכאי לקצבה חודשית בסך 8,000 שקלים חדשים לחודש בתקופת האשפוז.

סיוע למטופלים לאחר שיקום

8. נפגע הלם קרב בדרגה בינונית וגבוהה יהיה זכאי לסיוע לאחר שיקום, בכפוף למבחן הכנסה, כלהלן:

(1) מטופל שנקבע לו עד 50% אובדן כושר עבודה יקבל, בכפוף למבחן הכנסה, קצבה חודשית בסך 4,000 שקלים חדשים לחודש, ובלבד שאינו מקבל קצבה חודשית נוספת מהמדינה; מטופל כאמור ימשיך לקבל מהרשות טיפולים שיקומיים ותרופתיים;

(2) מטופל שנקבעו לו יותר מ-50% אובדן כושר עבודה יקבל, בכפוף למבחן הכנסה קצבה חודשית בסכום כאמור בפסקה (1) וכן יקבל סיוע במימון דיור או בדיור במוסד מטעם הרשות וכן טיפול תרופתי אשר אינו כלול בסל הבריאות.

מבחן הכנסה

9. מבחן ההכנסה לעניין זכאות נפגע לסיוע לפי סעיף 8 הוא כלהלן:

(1) נפגע שבבעלותו דירה או 50% לפחות מהזכויות בדירה, או שמשתכר יותר מ-10,000 שקלים חדשים ברוטו, לא יהיה זכאי לסיוע בדיור;

(2) נפגע שמשתכר יותר מ-7,000 שקלים חדשים ברוטו, לא יהיה זכאי לקצבה חודשית.

מימון פעולות הרשות

10. (א) פעילות הרשות והמרכז הרפואי הייעודי תמומן על ידי משרד הבריאות כחלק ממערך בתי החולים הפסיכיאטריים; משרד הבריאות יקבל ממשרד האוצר תוספת תקציב להקמה, וכן לאחזקה ותפעול של מרכז רפואי ייעודי, בכל שנה.

(ב) משרד הביטחון יממן את הטיפול הרפואי של נפגעי הלם קרב שנפגעו בזמן פעילות מבצעית.

(ג) המוסד לביטוח לאומי יממן את הטיפול הרפואי של נפגעי הלם קרב שנפגעו בפעולת איבה.

ביצוע

11. שר הבריאות אחראי לביצועו של חוק זה.

דברי הסבר

הצעת החוק נועדה לשם מיסוד הטיפול בנפגעי הלם קרב שלקו בפוסט–טראומה כתוצאה מפעילות מבצעית או מפגיעת איבה. כיום נפגעי הלם קרב מטופלים על ידי גורמים רבים בהתאם למסגרת בה נפצעו ולרוב נתקלים בקשיים בירוקרטיים רבים במסגרות אלו. מטרת הקמת הרשות היא לטפל בנפגעי הלם קרב באופן אחיד ובצורה רציפה. הרשות תעניק לנפגעי הלם קרב טיפול פסיכולוגי, טיפול תרופתי וכן תסייע בשיקום, לרבות השיקום התעסוקתי שלהם, ולאחר מכן תעניק סיוע בדיור או בקצבה. הרשות תעניק גם סיוע טיפולי למשפחת הנפגעים על מנת ליצור מעטפת נכונה לטיפול ושיקום הנפגעים.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברי הכנסת שרן מרים השכל ואכרם חסון (פ/5661/20), על שולחן הכנסת העשרים ואחת, על שולחן הכנסת העשרים ושתיים ועל שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברת הכנסת שרן מרים השכל (פ/408/21; פ/95/22; פ/389/23), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת שרן מרים השכל (פ/534/24) ועל ידי חברת הכנסת נעמה לזימי (פ/2829/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת שרן מרים השכל (פ/763/25; הוסרה מסדר היום ביום י״א בתמוז התשפ״ד (17 ביולי 2024)), על ידי חברת הכנסת נעמה לזימי (פ/1240/25) ועל ידי חבר הכנסת מאיר כהן (פ/4921/25).

הצעת החוק זהה לפ/4921/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו״ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י״ט בחשוון התשפ״ו (10.11.2025)